

Fíggjarligt bakkast fyri Føroyar, — men vinningur fyri hvønn?

Yvirskriftin á grein, sum Pauli Ellefsen, fyrrverandi lögmaður, hevur í Dimmalætting 19/5 1987.

Fíggjarligt bakkast fyri Føroyar, vinningur fyri samgonguna. Hetta er viðmerking, sum Pauli Ellefsen hevur í samband við Global-gølu hjá fyrrverandi lögmanni og hansara landsstýri, tí alt meðan Pauli Ellefsen melur um sannleikan sum hundur um heitan greyt, so slepst ikki úttan um, at tiltakið frá byrjanini av var bygt á ógvuliga veikum grundarlagi, at tað er meira enn átalvert.

Hugsa tær til, at ein statsviðurkendur grannskoðari leggur fíggjarætlan og rakstrarætlan og sambært hesar skulu so skipini bera seg. Men viðkomandi grannskoðari gloymir. Um tað er við

vilja, skal eg ikki siga, men hann gloymir í øllum føri, at tað skulu inntøkur fyri, at skipini skulu svara hvørjum sitt.

Hvussu tað hevur verið við eginpeningi, veit eg ikki, úttan iva hevur tað verið í lagi, tí hesin sami grannskoðari minnst væl krevini, hann í sinari tíð setti til eitt skip í Vági. Úrslitið av krøvum og pástandum hansara tá kenna vit í dag, men tað kunnu vit venda aftur til eina aðru ferð, so lat tað fara, tí sjálvandi hevur eginpeningurin hjá Global verið legalur.

Men tað, sum Pauli Ellefsen gloymdi, var, at tað skuldi vera inntøkur fyri at dekkja útreiðslur-nar, men hetta hevur so sanniliga ikki verið í lagi. Tað kemur fram nú í grein hansara í Dimmalætting týsdagin 19/5 1987.

Her vátta Pauli, um óbeinleiðis, at hann alla tíðina hevur roknað við hesari støðu, sum skipini eru komin í og harvið bæði eigarar og teir, sum høvdu tey sum arbeiðsplass, men hann hevur ongantíð sagt nakað, men bert hugsað tað. Skipini høvdu ein ringan møguleika at klára seg. Tað er rætt, at vit hava eitt vælútbúgvið fólk, sum so sanniliga kann menna hesi skip, men tað er bara ikki nokk, tað skulu fraktrutar og harvið inntøkur til fyri at skipini kunnu bera seg, og tað grundarlagið var ikki í lagi, tað sigur Pauli Ellefsen í dag, men hetta segði statsviðurkendi grannskoðarin Pauli Ellefsen ikki við teir, sum søktu ráð hjá honum. Teir, sum bygdu, vóru í góðari trúgv, og sjálvandi bleiv einki sagt til táverandi

løgmann, Paula Ellefsen, tá teir samráðddust við táverandi landsstýri, og hetta ferir so við sær, at politikarinn Pauli Ellefsen aftur einaferð vaskar hendur: »Tað vóru teir, ikki eg«.

Hann sigur í grein síni, at tað er skeivt at stara seg blindan uppá eitt eingangstap uppá 650 til 750 túsund uppá hvørt arbeiðsplass. Hver sigur, at tað hevði blivið so, er tað ikki tann sami ráðgevarin, sum læt byggja eftir síni serkonu tilráðing og nú hevur fært teir, sum bygt hava, út í fíggjarligt óferi!

Og so loypur hann so sanniliga á, og hetta er ikki fyrstu ferð, at Pauli leggur eftir Suðuroy og serliga Tvøroyri. Hetta dæmið, hann dregur fram, nýtist einum ikki at »SNODDA« seg fram til, tí hetta hevur verið

frammi í Løgtinginum, tí ikki meinar hann við Giljaness ella Hjatnaklett, teir eru bæði keyptir og seldir, úttan iva við stórum vinningi, men tað eru tveir djúpvatnstrolarar. Ein hevur hug at spyrja: eru Pauli og Sambandsflokkurin ikki komin longur enn til at tað er bert tveir djúpvatnstrolarar í Føroyum? Hann fær tað rætta talið við at hyggja í skipsregistarið.

Men sum sagt, Pauli sigur, at tveir djúpvatnstrolarar hava fingið 21 milliúnir í studningi fyri at varðveita 26 arbeiðsplass. Hetta er heldur ikki beint, tað er sum við ráðgevingini, eitt sindur nógv við síðuna av, tað eru ikki 26 arbeiðsplass, men fleiri 100 skattgjaldandi arbeiðsplass, og hetta veit hesin maður væl.

Og tá hann samfundis sigur, at vinstrahalla pressan ikki viðger hesi mál, so er tað eingin, sum forðar høggravendu pressuni at gera tað, og tað er heldur eingin, sum forðar Paula Ellefsen at greiða

frá og nevna nevni, men um vit skuldu komið so langt, so skulu vit sjálvandi taka onnur dæmi, tó tey tykjast goymd, so eru tey ikki gloymd.

Global ævintýrið hjá Paula Ellefsen kemur at kosta tí vanligu føroyinginum umleið 15 til 20 túsund fyri hvønn, og hetta er eingin politiskur sigur fyri verandi samgongu, tí hon má nú gjalda tann veksulin, sum Pauli Ellefsen sum lögmaður skrivaði út uppá ryggin á Føroya fólk og hetta eftir serráðum frá statsviðurkenda grannskoðaranum Paula Ellefsen.

Jú, sanniliga er tann stóri taparin føroyska samfelagið. Í fylgublaði til Dimmalætting fyri 26/10 1978 brúkar tú yvirskriftina »Tey ungu koma at gjalda rokningina«.

Jú, sanniliga, her verður tað bæði tey ungu og gomlu, sum koma at gjalda rokningina fyri landsstýrisskeiðið frá 1980 til 1984.

Sverri Midjord

Fáa arbeiðsfólk og mann- ingarnar lut í ágóðanum?

Í Sosialinum týsdagin 2. juni er ein áhugaverd samrøða við Hera Mortensen, stjóra á Tvøroyrar flakavirk.

Samrøðan avdúkar viðurskiptini — fyri ikki at siga »makt-viðurskiptini« — í Føroya Fiskasølu, sum nógvir virkisleiðarar og reiðarar ofta gremja seg um, úttan kortini at taka avleiðingarnar.

Tað hevur so nevndin í Tvøroyrar Flakavirki gjørt, og mong við áhuga fyri fiskivinnu og samfelagsviðurskiptum annars takka henni fyri tað.

Blaðmaðurin spyr, hvør skal selja vørna hjá flakavirkinum nú, og stjórin svarar, at tað skulu »vit sjálvir gera...« Harafturat sigur hann, at aðrar solufyritøkur skulu selja, um tær fáa betri

pris, og hann nevnið Marr & Co.

Men blaðmaðurin spyr ikki, hvørjir eru »vit«! Hugsar stjórn í hesum føri um Tvøroyrar Flakavirki ella solufyritøkuna hjá sær sjálvum og øðrum.

Hetta hevði verið áhugavert at fingið at vita.

Eftir samrøðuni at døma hevði tað gingist væl hjá flakavirkinum á Tvøroyri, sum kommuna, fakfeløg, landskassi og einstaklingar eiga, og virkið var í 1986 »eitt tað besta í landinum við stórum nettovirskoti«.

Ein orsök til, at tað gongur so væl er, at virkið sjálvst selir blálónguna og tann nógv kongafiskin, (við undantaksloyvi frá Fiskasøluni).

Men hvussu stórt var

nettoyvirskotið? Og hvussu hevði fíggjarliga úrslitið sæð út, um Fiskasølan hevði skula selt henda partin av fiskinum? Hevði tað verið hall ella hevði staðið á jøvnum?

Hera Mortensen nevnið eisini týðningin, Flakavirkið og útmeldanin hevur: »...einasta rætta og verður hetta gjørt fyri at tryggja bygdini eitt gott og sunt arbeiðsplass«.

Og Sosialurin nevnið einastaðni, at flakvirkið er fólksins ogn.

Tí saknast ein spurningur frá blaðmanninum, sum skuldi komið av sær sjálvum, um hvussu ágóðin — ella yvirskotið — skal býttast.

Skal stigið at melda virkið úr Fiskasøluni, tí tað er sambært stjóran ein stórir fíggjarligur

fyrimunur, koma fólkinum á virkinum til góða? T.d. sum »gratuali«. Ella fer virkið at lata skipunum og bátunum betri pris?

Í síni tíð læt arbeiðsfólkið og starvsfólkini eitt ávíst prosentgjald til virkið fyri at útvega eginpening til at útbyggja virkið fyri.

Ikki veit eg, um fólkið fekk partabætur fyri henda pening. Men hesin spurningurin saman við teimum rúmu fíggjarligu ræsum, virkið fær nú, átti at fingið nevnd og leiðslu at tikið eitt stig viðari á eina demokratiska leið.

Í Sverri og í Danmark hava arbeiðararæslurnar, fakfeløgin og javnaðarflokkarnir, talað nógv fyri ØD, økonomiskum demokratii, ella OD, overskudsdeling, sum eisini fær tann týðning, at arbeiðsfólkið fær eitt orð at siga, solleiðis at byggin

fær eitt »sunt arbeiðsplass«, sum sjórin málber seg í samrøðuni.

Ella hava fakfeløgin á Tvøroyri og sosialdemokratiska leiðslan í virkinum slept hesum spurninginum, sum nógv halda vera ein tann mest grundleggjandi í javnaðarstevnuni?

Meg lysti at frætt!!!

Ella verður bara hugsað fíggjarliga og teknokratiskt, men ikki hugsjónarliga?

Nú er bara at vóna, at nevndin í Kjølbro við Poul Jakku Olsen sum formanni eisini tekur avgerð um at taka Kósavirkið úr Fiskasøluni.

Ikki tí at »Fiskasølan hevur gott av tí«, men í eini roynd at skapa kapping og fáa fiskaprisin upp, so eisini teir, sum standa afturi á hekkuni og seta illveðursnætur ella striðast á trolekkinum,

kunnu fáa ein ágóða. Ein ágóða, sum í dag bara fellur teimum, sum selja fisk, byggja skip, selja útgerð til skip og á annan hátt »nassa upp á« fiskimannin, í lut.

Demokratúr

FERÐSLUTRYGD

P/F North Atlantic Plast PLASTRØRVIRKIÐ

Vit framleiða og selja vatnleiðingar og kloakrør

Kloak frá ø 40 mm til ø 500 mm.

Vatnleiðingar frá ø 25 mm til ø 500 mm í trýstklassa TN6—TN10.

Septictangar og reinsibrunnar ø 200—250—315 mm, um ynskt gera vit reinsibrunnar eftir máti.

Vit hava allar tilhoyrandi rørdeldir á goymslu, eisini framleiða vit tilfar til alihyljar.

Vit geva fegnir tilboð.

P/F North Atlantic Plast
Plastrørvirkið
á Heygnum Mikla
Tlf. 1 21 51

Heil- og smásøla

ongu lønarhækking, tá nýggjur sáttmáli varð gjørdur fyri tveimum árum síðani, tí alt fór í eina pensiónsskipan. Og alt gott um tað.

Sostatt fáir eg nær um tað sama sum eg fekk fyri trimum-fýra árum síðani, tí prisveksturin ella inflátióin hevur verið litil og eingin hetta tíðarskeiðið.

Hetta skuldi sjálvandi merkt keypiorkuna hjá okkum, men tað haldi eg avgjört ikki, at tað ger. Tí trúgvi eg lítið upp á, at nakar niðurskurður hevur verið í reallónini —

tverturimóti.

Hvør hevur so rætt? Tey, sum siga at tað er vorðið 12.0000 krónur dýrari at liva, ella ráðgevari nevndin, sum sigur, »at alle lønmodtagere har opnået en betydelig stigning i reallønnen«?

Hvi ger Búskaparráðið ikki slíkar útrokningar?

Hevði tað ikki verið eitt evni hjá Tíðindablaðnum Sosialinum at tikið upp?

Annars gevi eg Hermann Oskarsson rætt í teimum útrokningunum, sum vísa, at vanligu brúkið er ikki vaksið. Og

tað er eisini at geva lögmanni, Atla Dam, rætt, tá hann í undanfarna landsstýrisskeiði sum andstøðuleiðari segði, at tað vanliga fólkið hevði ikki ráð til nakað økt forbrúk, men at tað vóru tey fáu, sum kundu loyva sær at gera lögur.

Vónandi heldur hagarfrøðisstovnurin hjá fakfeløgnum fram við at geva slík rit út.

Starvsfólk